Проповідь на день пам’яті святого апостола і євангелиста Матфея

✠ Віктор Бедь,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Ужгород,
16 листопада 2025 року

Во ім’я Отця, і Сина, і Святого Духа! Амінь.

Возлюблені у Христі брати і сестри!

Сьогодні свята Церква вшановує **пам'ять апостола і євангелиста Матфея** — одного з найвірніших учнів Спасителя нашого Ісуса Христа, свідка Його слів, чудес і спасительного служіння. У цей день ми не лише згадуємо історію його покликання, але й роздумуємо над тим, як Господь змінює життя людини, коли вона відповідає на поклик:

- *«Іди за Мною!» (Мф. 9:9).*

Покликання Матфея — приклад для кожного з нас

Матфей був митарем — людиною багатою, але суспільно зневаженою. Світ уникав його, але **Христос не уникає нікого**, хто здатний почути Його слово. Одним єдиним зверненням Господь відкрив перед Матфеєм новий шлях, і той, не вагаючись, «остав усе» — і пішов за Ним.

Це перше, чого нас навчає приклад святого апостола і євангелиста Матфея, а також сьогоднішній день великих випробувань, що лягли на плечі боголюбивого українського народу під час російсько-української війни (2014–2025):

- кожна людина може змінити свій шлях і оновити своє життя, якщо довіряє Богові більше, ніж власним страхам, звичкам чи обставинам, які її сковують.

Матфей — перший євангелист, хранитель Господнього Одкровення

Святий апостол Матфей через вісім років після Вознесіння Спасителя нашого Ісуса Христа написав перше Євангеліє — свідчення, яке сьогодні читають усі християни світу. Він ходив Галілеєю та Юдеєю, проповідував у Сирії, Мідії, Персії, Парфії, Македонії та Ефіопії, поширюючи світло Христової істини серед різних народів, проповідуючи віру в єдиного Бога.

Щодо територій Римської імперії: хоча більша частина ранньої апостольської місії Матфея проходила поза межами безпосереднього впливу Риму (особливо у країнах Сходу, які перебували у залежності від Парфії або Ефіопського царства), Галілея, Юдея, Сирія та Македонія входили до складу Римської імперії, тож значна частина проповіді апостола

Матфея відбувалася на римських землях. Тому його місія охоплювала як східні народи, так і території, що перебували під владою Риму.

За церковним переданням, апостол і євангелист Матфей завершив свій земний шлях мученицьки близько 60 року після Різдва Христового, проповідуючи в Ефіопії (Куші). Там, після того як він навернув до Христа багатьох людей, зокрема й родичів місцевого правителя, розгніваний володар, який не приймав християнства, наказав жорстоко його катувати. Святого Матфея, згідно з переказом, спочатку били, а потім стратили — спаливши або забивши списами; різні рукописи подають близькі, але не тотожні деталі. Незмінним залишається головне: він прийняв мученицьку смерть за Христа, не зрікшись віри.

Його життя — це служіння, вірність і жертовність, приклад того, як учень Христовий йде до кінця шляхом правди та любові Божої.

Українська жертовність сьогодні: продовження апостольської правди

У наші дні, коли Україна веде священну оборонну війну проти російсько-окупаційного зла, приклад святого апостола і євангелиста Матфея стає особливо промовистим і надихаючим. Бо хто сьогодні відповідає на Христове слово: *«Іди за Мною!»?*

Наші захисники. Наші добровольці. Наші медики, рятувальники, капелани. Наші волонтери, які день і ніч служать ближньому.

А саме:

- Усі, хто стоїть за правду, свободу і людську гідність;
- усі, хто захищає свободу і незалежність українського народу та Держави України;
- усі, хто молиться і трудиться за Помісну Автокефальну Православну Церкву України, яка є з власним українським народом у дні миру і в дні війни.

Ми згадуємо і підносимо молитви за саможертовних і героїчних українських воїнів, які одинадцятий рік поспіль — з 2014 року, а особливо від 2022-го — стримують віроломну і підступну московську навалу. Це навала безбожного, реанімованого тоталітарного комуністично-кадебіського путінського режиму, «освяченого» у своєму духовному мракобіссі та людиновбивчій доктрині Московським патріархом Кирилом Гундяєвим і його ієрархією. Режиму, що несе Україні й світові смерть, руїну, брехню і терор.

Ми бачимо, як ієрархія Московського патріархату продовжує служити кремлівській антихристиянській ідеології «русского міра», благословляючи війну, геноцид, агресію та поневолення народів. Але ми свідомі того, що Церква Христова ніколи і ніде не може бути там, де благословляють насильство, убивства, тортури і зневагу до людської гідності.

Церква Христова — там,

- де захищають життя і свободу;
- де стоять за правду;
- де служать ближньому;
- де любов сильніша за страх;
- і де віра веде до жертовності, а не до ненависті.

Саме тому українські воїни-захисники, капелани, медики, добровольці й усі, хто жертвує собою заради ближнього, — є живим продовженням апостольської правди, яку приніс світові святий апостол і євангелист Матфей.

Апостольський дух проти єретичного «русского міра»

Апостол Матфей проповідував народам істину, яка робить людей вільними.

А московська єретична ідеологія «русского міра» робить народи рабами брехні, страху і насильства.

Апостол ніс світло Євангелія, що веде до життя й оновлення.

А безбожний режим Кремля та підпорядкований йому одержавлений Московський патріархат поширюють темряву ненависті, брехні, смерті, зневаги й приниження людської гідності.

Тому Свята Церква України сьогодні має священний обов'язок, дарований Самим Христом:

- проголошувати та проповідувати правду й істину Євангелія;
- духовно захищати свій боголюбивий український народ і підтримувати його у дні великих випробувань;
- стояти поруч із тими, хто бореться за життя, свободу, гідність і мир;
- свідчити світові про бездуховну, людиноненависницьку природу зла, яке несе кремлівська тиранія та її псевдорелігійні пособники.

У цьому служінні Українська Церква, як у дні апостолів, стає захисницею людської гідності, правди й свободи. Саме так вона спасає Україну й допомагає зберегти цивілізований світ від новітньої тиранії, боговідступництва і диявольської омани.

Це — апостольська позиція.

Це — християнська і загальнолюдська цивілізаційна позиція.

І це — єдино можлива позиція для Церкви апостольського походження, благословенної ще святим апостолом українським Андрієм Первозваним під час його святої і пророчої місії на давніх землях Скіфії–Русі–України (близько 33–70 років першого століття), — Помісної Автокефальної Православної Церкви України, її ієрархії, духовенства, вірних та всіх віруючих християн, які залишаються вірними Христові й своєму народові.

Заклик до відновлення віри, покаяння і духовної мужності

День пам'яті та вшанування святого апостола і євангелиста Матфея нагадує нам:

- що Господь кличе кожного, хто готовий іти за Ним дорогою істини та правди;
- що жодне наше падіння чи помилка, якщо ми їх усвідомили й щиро принесли покаяння перед Отцем Небесним, не є перешкодою для подальшого духовного зростання, якщо людина готова жити за священними Заповідями Божими та служити Істині й Правді;
- що віра без любові, жертовності й праведних діл — мертва;

- що християнська любов — це вірність Творцю, своїй Богом даній землі, своїм близьким, своєму народові, істині та правді.

Тож будьмо вдячні Богові:

- за наших українських воїнів-героїв, які жертвують собою заради життя ближніх;
- за нашу українську державу, виборену кров'ю та мужністю;
- за нашу свободу, даровану нам Богом, та утверджену людською звитягою;
- за нашу Церкву, яка вистояла і стоїть поруч зі своїм народом у дні миру і в дні війни.

Молитва

Господи Боже наш, молитвами святого апостола і євангелиста Матфея, укріпи Україну, захисти наших українських воїнів, зупини безбожного російського агресора, поборюй зло, яке піднялося на наш народ, і подай нам мир — справедливий, переможний, благословенний. Амінь.